

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **N. K.**, zastoupena Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2016, č. j. OAM-92/ZA-ZA11-BE04-2016, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 1. 2017, č. j. 60 Az 31/2016 - 52,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Průběh řízení

[1] Žalobkyně podala dne 22. 1. 2015 žádost o udělení mezinárodní ochrany (za sebe a její dvě nezletilé děti), o které rozhodl žalovaný tak, že mezinárodní ochranu neudělil (rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 4. 2015, č. j. OAM-61/ZA-ZA05-K08-2015). Žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 24. 7. 2015, č. j. 60 Az 6/2015 – 31. Kasační stížnost žalobkyně a jejích dětí byla jako nepřijatelná odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 10. 2015, č. j. 9 Azs 206/2015 – 21.

[2] Dne 2. 2. 2016 požádala žalobkyně znovu o mezinárodní ochranu. V „Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu“ ze dne 5. 2. 2016 žalobkyně uvedla, že již žádost o azyl jednou podávali, ale byla zamítnuta. Přesto má žalobkyně strach vrátit se s rodinou na Ukrajinu z důvodů uváděných v minulé žádosti. Poté, co jim skončila platnost víza, jsou zde nelegálně, ale chtěli by v ČR zůstat. Děti tu chodí do školy a zvykly si zde. Žalobkyně tady má matku, doma již nikoho nemají, takže by tady chtěli žít s ní. Když jim bylo řečeno, že jsou v ČR nelegálně, raději se rozhodli jít na Policii, aby neporušovali zákon. Poté dostala několikrát možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a pokaždé uvedla obdobné skutečnosti – zejména to, že zde chce s rodinou žít a jsou tu zvyklí, nechce se vracet na Ukrajinu.

[3] Rozhodnutím ze dne 13. 10. 2016, č. j. OAM-92/ZA-ZA11-BE04-2016 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalovaný označil žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany za nepřijatelnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění rozhodném pro posuzovaný případ (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil.

[4] Rozhodnutí žalovaného napadla žalobkyně u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), který její žalobu zamítl rozsudkem ze dne 16. 1. 2017, č. j. 60 Az 31/2016 – 52 (dále jen „napadený rozsudek“). Po shrnutí skutečností vyplývajících ze spisového materiálu soud shledal žalobu nedůvodnou. Nepřisvědčil námitce, že napadené rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), nedostatečně identifikuje účastníka řízení. Žalobkyně byla identifikována jménem, příjmením, státní příslušností, datem narození, nikoliv údajem o trvalém bydlišti. To ale není důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o cizince, který trvalé bydliště v ČR nemá, proto nelze doslovně aplikovat v této části ustanovení § 18 odst. 2 správního řádu. Podle názoru krajského soudu uvedené údaje zajišťují dostatečnou identifikaci žalobkyně (nezaměnitelnou a jednoznačnou), a to obzvláště spolu s identifikací podle evidenčního čísla žadatele o azyl. Ani neuvedení ustanovení procesního předpisu, podle něžž bylo rozhodováno (kompetenčního ustanovení), nemá samo o sobě vliv na zákonnost vlastního rozhodnutí, neboť příslušnost Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky k rozhodování o věci není nijak zpochybňována.

[5] Soud nepřisvědčil ani námitce o nedostatečném zjištění stavu věci. Skutkový stav bylo možné zjišťovat v rozsahu nových tvrzení ze strany žalobkyně, neboť šlo o opakovanou žádost. Tvrzení žadatele o azyl nelze nahradit vlastním šetřením ze strany správního orgánu. Nebyly dány ani důvody, aby správní orgán žalobkyni vyzval k doplnění svých tvrzení. Povinnost tvrzení ve vztahu k důvodům žádosti o mezinárodní ochranu v tomto směru byla plně na žalobkyni. V případě opakované žádosti se navíc musí jednat o nové skutečnosti, které žadatel bez svého zavinění nemohl v předchozím řízení uvést (§ 11a odst. 1 zákona o azylu). Žalobkyně nadto při seznámení s podklady rozhodnutí výslovně uvedla, že již všechno řekla. Za dané situace nevznikly pochybnosti o zjištěném skutkovém stavu. *„Soud se ztotožňuje se závěry žalovaného, že žalobkyně ve správním řízení o druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany pouze opakovala stejné důvody jako ve své předchozí žádosti (...). Ani tvrzení žalobkyně, že uplynutím času došlo ke změně poměrů tak, že si v ČR zvykla, nelze akceptovat. Zaprvé je toto tvrzení nedostatečně konkrétní a zadruhé se netýká azylově relevantních skutečností, tedy poměrů žalobkyně ke zemi původu. Soud proto stejně jako žalovaný neshledal v opakované žádosti žádnou novou tvrzenou skutečnost oproti předchozímu řízení.“*

II. Kasační stížnost a další podání

[6] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) napadla rozsudek krajského soudu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[7] K přípustnosti kasační stížnosti uvádí obecně toliko, že svým významem přesahuje zájmy stěžovatelky, neboť se krajský soud odklonil od ustálené judikatury vlastní i Nejvyššího správního soudu v otázce požadované intenzity odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu a rovněž co do požadované intenzity a důkazního břemene na straně žadatele o azyl ve vztahu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu.

[8] Dle stěžovatelky soud vzhledem k nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu nesprávně dospěl k závěru, že stěžovatelka nespĺňuje podmínky pro přiznání některé z forem mezinárodní ochrany dle zákona o azylu. Stěžovatelka totiž uvedla dostatečné důvody, na základě nichž jí měla být mezinárodní ochrana udělena.

pokračování

[9] Krajský soud se nedostatečně vypořádal i s námitkou absence ustanovení procesního předpisu, podle něhož bylo rozhodováno. Přestože stěžovatelce přisvědčil, neshledal toto pochybení důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí. S tím stěžovatelka nesouhlasí, neboť není zřejmé, jak správní orgán k napadenému rozhodnutí dospěl. Každá absence podstatných údajů v rozhodnutí podporuje závěr o neurčitosti výrokové části.

[10] Dle stěžovatelky soud náležitě neposoudil ani námitku nedostatečně zjištěného skutkového stavu. I v případech opakovaných žádostí o azyl musí být s žadatelem vedeno řádné řízení a hájena jeho práva. Žalovaný stěžovatelku nikterak nevyzval k doložení adekvátních dokladů potvrzujících nová tvrzení, která nemohla uplatnit v rámci řízení o své první žádosti. Důkazní břemeno nelze zcela přenášet na stěžovatelku, neboť v závažných případech je to obtížné a vyžaduje se součinnost správního orgánu, který zcela rezignoval na jakékoliv posouzení. Vlivem času se situace razantně změnila, což soud nikterak nezohlednil.

[11] Stěžovatelka zároveň žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, jehož důvody doplnila v podání ze dne 1. 3. 2017 a ze dne 22. 3. 2017.

[12] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s krajským soudem a odkazuje rovněž na odůvodnění svého rozhodnutí. Zdůraznil, že stěžovatelka uvedla v další žádosti naprosto stejné motivy jako v řízení o první žádosti. Ty ovšem byly detailně posouzeny v rámci předchozího správního řízení, přičemž nebyly shledány důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný zároveň nesouhlasí s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti.

III. Posouzení kasační stížnosti

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je nepřijatelná. Podle § 104a odst. 3 s. ř. s. nemusí být usnesení o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost odůvodněno. Přestože by v tomto případě bylo namísto kasační stížnosti odmítnout bez odůvodnění, Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručně odůvodnění svého usnesení připojuje.

[14] Podle § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany odmítne pro nepřijatelnost, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele; k tomu, kdy je kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany přijatelná, existuje početná a ustálená judikatura tohoto soudu. Například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, Nejvyšší správní soud uvedl: „*O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namísto změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.*“

[15] Stěžovatelka k otázce přijatelnosti své kasační stížnosti obecně poukázala na nerespektování ustálené judikatury týkající se pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu a dále důkazního břemene na straně žadatele o azyl ve vztahu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí závažné újmy podle § 14a zákona o azylu. Tyto otázky ovšem nebyly krajským soudem vůbec řešeny, proto se zde ani nemohl odchýlit od ustálené judikatury. Nejen v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, ale ani v žalobě totiž stěžovatelka žádné konkrétní nové skutečnosti oproti původní žádosti podřaditelné pod důvody pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu netvrdila, ani nepopsala žádné obavy nasvědčující hrozbě závažné újmy v zemi původu.

[16] Nejvyšší správní soud podotýká, že předmětem sporu je rozhodnutí, jímž žalovaný shledal opakovanou žádost stěžovatelky nepřijatelnou podle § 10a písm. e) zákona o azylu a řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavil. Kasační argumentace shrnutá v bodech [7] a [8] tohoto rozsudku se proto zcela míjí s předmětem sporu. Důvody pro udělení mezinárodní ochrany uváděné stěžovatelkou byly již přezkoumány ve shora zmíněné věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 9 Azs 206/2015. Na své předchozí závěry Nejvyšší správní soud zcela odkazuje.

[17] V nyní souzeném případě je tudíž především rozhodné, zda stěžovatelka v opakované žádosti uvedla nějaké nové skutečnosti. Jelikož žádné takové skutečnosti uvedeny nebyly (a stěžovatelka to ani v kasační stížnosti netvrdí), nejsou zde žádné důvody, které by měly být posuzovány z hlediska možného udělení mezinárodní ochrany. Pokud pouze obecně namítá, že se situace podstatně změnila, pak Nejvyšší správní soud konstatuje, že se ztotožňuje s krajským soudem, který shledal fakt, že si rodina stěžovatelky v ČR zvykla, jako azylově irelevantní skutečnost.

[18] Nejvyšší správní soud opakovaně vyslovil, že primárním zdrojem informací podstatných pro udělení mezinárodní ochrany je samotný žadatel, z obsahu jeho žádosti se pak v následujících fázích vychází. Žadatele stíhá břemeno tvrzení, důkazní břemeno je následně rozloženo mezi něj a správní orgán (srov. např. usnesení NSS ze dne 20. 6. 2013, č. j. 9 Azs 1/2013 - 38, či ze dne 11. 12. 2015, č. j. 5 Azs 134/2014 - 48). Správní orgán zjišťuje skutkový stav věci v rozsahu možných důvodů udělení mezinárodní ochrany, které vycházejí z žadatelovy výpovědi v průběhu řízení o mezinárodní ochraně (srov. např. rozsudek NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003 - 41).

[19] Jelikož tedy žádost stěžovatelky neobsahovala žádná nová tvrzení, nebylo zde nic, co by měla stěžovatelka na výzvu žalovaného doložit. Námitky vztahující se k nesení důkazního břemene a zjišťování skutkového stavu věci jsou tudíž vzhledem k absenci tvrzení stěžovatelky zcela liché.

[20] Konečně Nejvyšší správní soud uzavírá, že napadený rozsudek není nepřezkoumatelný, neboť žalobními námitkami o absenci ustanovení procesního předpisu, podle něhož bylo rozhodováno, jakož i o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu, se krajský soud zabýval. Mohlo by se tudíž jednat pouze o nesprávné právní hodnocení. Nejvyšší správní soud nesouhlasí se stěžovatelkou, že každý nedostatek údajů v rozhodnutí podporuje závěr o neurčitosti výrokové části. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, jak žalovaný dospěl k závěru o nepřijatelnosti stěžovatelčiny žádosti a jaká zákonná ustanovení v této věci aplikoval. Na tom nic nemění, že neuvedl, které ustanovení ho opravňuje rozhodnout o předmětné žádosti. Jelikož stěžovatelka ani netvrdí, že by žalovaný takovou pravomoc neměl, nemůže se jednat o pochybení dosahující

pokračování

intenzity, která by zakládala přijatelnost kasační stížnosti. Nijak totiž nezasahuje do hmotně právního postavení stěžovatelky.

[21] O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, jelikož rozhodl o samotné kasační stížnosti bez zbytečného prodlení po provedení nezbytných procesních úkonů. Odkladný účinek vyvolává účinky jen do skončení řízení před soudem. Rozhodnutí o odkladném účinku tak skončením řízení o kasační stížnosti pozbylo smyslu.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[22] Nejvyšší správní soud uzavírá, že žádný důvod přijatelnosti z kasační stížnosti a napadeného rozsudku nezjistil, pročez kasační stížnost odmítl podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[23] Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2017

Mgr. Jana Brothánková
předsedkyně senátu